

Leto XVIII.

Štev. 24

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju št. 173.

Telefon št. 73.

Naročnina polletne 20 Din, četrtletne 10 Din

Izhaja vsake sobote

Gorenjec

Dopise sprejema uredništvo do torka svečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Za odgovor priložite znamke. Govorilna ura uredništva ob ponedeljkih od 10. do 11. ure popoldne.

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Kam plove človeštvo?

Svetovna vojna ni ugonobila samo milijonov življenj in milijard premoženja, kar se ne da nadomestiti, ampak je zapustila tudi v dušah narodov strahovite posledice.

Svetovna vojna se je končala z geslom samoodločbe narodov. Takrat je pač večina narodov globoko vdihnila na videz sveži zrak, ki pa se je kmalu okužil. Niso namreč vsi narodi v praksi priznali enake pravice drugim, kot so si jo priborili ali na diplomatski način sami pridobili. Zato so se začela trenja med nacionalnimi državami in posameznimi narodi v mejah držav. Pri tem niso izvzeti niti tako zvani državotvorni narodi, namreč tisti, ki so iz vsega početka na temeljih trupel svojih sinov in na grobljah uničenih domov soustvarjali svobodo in močne državne tvorbe. Meje nacionalnih povojnih držav so ustvarjene tako, da imajo številnejši in vojaško močnejši narodi v oblasti tudi ključ za svojo varnost v strateških mejah in ključ do gospodarskega ustroja sosednih narodov. V mejah držav pa niso samo narodne manjšine, ampak tudi manjši državotvorni narodi odvisni od milosti močnejših narodov.

Narodnostna vprašanja pa med državami ali v mejah držav niso osamljena, ampak so ozko povezana z gospodarskimi in kulturnimi vprašanji. Saj je znano, kako se požigajo prosvetni domovi, razpuščajo društva, kako so davki neenakomerno razdeljeni in kako neenakomerna je tudi praksa glede pobiranja davkov. „Daj — ne dam“ — je vodilo politike takih držav nasproti manjšim narodom in tudi v pogodbah med posameznimi državami. Do tu lahko govorimo o delu in razmerju med državami oz. vladajočimi narodi in manjšimi narodi.

Vse to so znali vladajoči krogi utemeljevati z zakonom večine. Ko pa so se začele razmere sukati tako, da se lahko večina izneveri taki politiki, so v takih nacionalnih državah že našli vplivni činitelji način umetno zgrajene večine po načinu: divide et impera! (razdruži in vladaj!). Ta recept izvršujejo razne diktature strank, — fašizmov in marksizmov. Mreža plačanih špijonov in ovađuhov pod geslom nacionalnosti ovaja po pravici ali naročilo vse, kar si upa količkaj nasprotovati takim režimom. Taki režimi v zunanji politiki pošiljajo v ospredje celo vojna brodograja, na znotraj pa pod firmo nacionalnosti davijo vsako svobodo. Seveda se pri tem nič ne ozirajo na svojo vest, nič na zvestobo in na storjene usluge: v eni noči padejo lahko stotine najzvestejših, „ker so se izneverili voditelju“.

Tako so med seboj zabarikadirane nacionalne države in tako »nacionalisti« zabarikadirajo v državi narode, ki so še prežeti z demokratičnim duhom. Kdo bo zmagal? Ali demokratične države nad diktatorsko vladanimi v mednarodni politiki in demokracija nad diktaturo v državnih tvorbah? Ali vojna ali mir? Mi Slovenci, razkosani kar na štiri države, obenem s Srbi in Hrvati, upiramo oči v

one naše zaveznike in prijateljske države, ki so vladane demokratično in so zato naše naravne zaveznice. Krogi, ki so zainteresirani na uničenju demokracije, si sami izpodkopavajo tla s svojim razdiralnim in sebičnim delom. Žrtve za demokracijo in žrtve fašističnih fanatikov so seme in zarja boljše bodočnosti in miru med državami in narodi.

„Edinost“, JNS in g. Pucelj

„Edinost“, št. 19., je res zanimiva. Nekaj njenih ugotovitev zato priobčujemo tudi mi. — Edinost predvsem ugotavlja da ima stranka, katere glasilu je list, resnične člane, ki so neprisiljeno organizirani in ne samo člani na papirju, kot je to praksa pri strankinih nasprotnikih. Nadalje obdolžuje JRKD laži in sleparij. Glede laži izrecno navaja laž JRKD, da je naš narod protidržaven, glede sleparij pa slučaj v Stranjah in pri sv. Križu pri Kostanjevici, kjer so po ugotovitvi celjskega upravnega sodišča mrtvi volili, živi pa niso smeli. Nadaljni očitek je glede politične nemorale in gaženja obstoječih zakonov. Edinost zahteva, da se ne sme več ponoviti praksa, da bi morali pravi narodnjaki in svobodni državljani Jugoslavije šteti pri volitvah oddane glasove s pomočjo rožnih vencev in kavnihi, koruznihi ali fižolovih zrn.

Miloš Dragović, narodni poslanec v isti številki „Edinosti“ v samoobrambi postavlja nadalje g. Pucelju naslednja javna vprašanja (mi prinašamo le izvlečke):

1. Mar ni res, da so bili uradniki carinskega oddelka finančnega ministrstva pred sodiščem zaradi oškodovanja države z „napačnim“ carinjenjem nafte in bencina v znesku 60 milijonov dinarjev?

2. Mar ni res, da je g. Andra Stanič, minister na razpoloženju, narodni

Popravek

Ker se ne strinjam z uvodnim člankom v zadnji številki vašega lista, prosim in zahtevam, da objavite sledečo mojo izjavo:

Izjava

Podpisani sem čital v zadnji številki tednika »Gorenjec« z dne 7. t. m. v uvodnem članku z naslovom »To so tiči«, glede moje osebe dobesedno sledeče: »G. Drča iz Jugočeške, ki je bil izvoljen za Narodno strokovno zvezo, je pač uvidel, kako »sijajno« se dela za delavstvo v delavski zbornici in je izjavil pred več osebami, da izstopi iz kluba narodnih socialistov, ker pri takem delu ne more več sodelovati. To je pošteno!«

Iz resnicoljubnosti izjavljam, da sem se izrazil iz poštenosti, da bom podal ostavko na mandat zastopnika delavske zbornice, ker ne odobravam delovanje iste; nikdar pa nisem podal označene izjave glede izstopa iz narodnega kluba delavske zbornice, ker se jaz popolnoma strinjam z delom istega.

Kranj, dne 10. julija 1934.

Derča Ivo

poslanec in član glavnega odbora Jugoslovanske nacionalne stranke javno v narodni skupščini obtožil g. Lazarja Radivojevića, takratnega prometnega ministra, narodnega poslanca in člana glavnega odbora Jugoslovanske nacionalne stranke zaradi oškodovanja države pri pogodbah za gradnjo železnic v znesku 800 milijonov dinarjev?

3. Mar ni res, da je bila država pri žitnem režimu oškodovana za 392 milijonov dinarjev?

4. Mar ni res, da je glavna kontrola ugotovila oškodovanje države z raznimi zlorabami in prekoračenji samo na ozemlju sarajevske direkcije za gozdove in rudnike v znesku 459 milj. dinarjev?

5. Mar ni resnično ono oškodovanje države z odkupom bosanske begluške zemlje — znano pod afero g. Huseina Kadića in drugih?

Kar se pa tiče zlorab z invalidskim denarjem, mislim, da dosega vsota številko 100 milijonov dinarjev; v vsakem primeru pa je padlo dragoceno priznanje bivšega ministra za socialno politiko in narodno zdravje, da so bili invalidi oškodovani za 7 mil. dinarjev. Jaz to ugotovitev sprejemam in naj bo tako, samo naj se postavi Jovan Lakičević, aretiraneč belgrajskega okrožnega sodišča, zaradi tega dejanja pred sodišče na sojenje, ker je že krajnji čas, da se to zgodi, ker sedi ta človek že dve leti v preiskovalnem zaporu. Naj se pri sojenju ugotovi številka propadlega invalidskega denarja po obtožnici in izpovedi obdolžencev. Mar za tako poslovanje in delo ne nosi moralne odgovornosti tudi resorni minister?

V narodni skupščini nisem iznesel slučajno primer „neke uradnice v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje“, temveč primer gospe Eme Sedlakove, ki je gospodu Pucelju dobro znana, ker je bila uradnica v njegovem ministrskem kabinetu. Ta primer je dokazan s pasusi njenih originalnih pisem, kjer je šlo za vsoto 105.000 Din, ki naj bi jo ona prejela kot nagrado za intervencijo v zadevi lekarniške koncesije g. Vladovića iz Maribora, kakor tudi za „lepo torbico“, ki naj bi veljala 5000 Din, zaradi njene intervencije glede izplačila nekega računa nekega trgovca iz Skoplja.

Interesantno je priznanje gospoda ministra Pucelja, da je on, kot predsednik glavnega odbora jugoslovanske nacionalne stranke podpiral in odobral delo Bojevnikov, ki je bilo izključno namenjeno rušenju Nacionalne stranke v Dravski banovini, specielno pa rušenju osebnosti drugega podpredsednika in generalnega tajnika iste stranke gospoda dr. Alberta Kramerja. Tako stališče in ravnanje jasno ilustrira stanje v vodstvu Jugoslovanske nacionalne stranke in če mi podčrtujemo to, kar je dejansko tudi g. Pucelj sam priznal, se čuti takoj poklicanega, da naziva to demagogijo in je kvalificira kot neresnico.

Dr. Stjepan Bačić, tudi narodni poslanec, odgovarja v isti številki Edinosti na poročilo v „Jutru“ o govoru g. Pucelja, ki ga je imel na Groblji pri sv. Pavlu pri Preboldu. Mi prinašamo le izvleček:

Sam g. Pucelj je v tem svojem govoru priznal, da je bila v njegovem lastnem resoru država oškodovana, ne

sicer za sto milijonov, vendar pa za sedem milijonov dinarjev in to v času njegovega ministirovanja. Priznava, da so se taki pojavi dogajali tudi v drugih ministrstvih in trdi, da so bili uradniki postavljeni pred sodišče, za ostale primere težjega kova pa so bile odrejene ankete za raziskavo krivde. Dejansko tudi on priznava korupcijo, ne nudi pa dokazov, da bi bil kdorkoli od prizadetih korupcionista doslej vsaj obsojen.

Iz njegovega, zanj neprevidnega govora nadalje doznavamo zelo interesantne politične zakulisne tajnosti: Da je podpiral in osebno stal za akcijo bojevnikov v Sloveniji in razlaga to tako, da mu je bil program simpatičen. — No, na koncu tega pasusa pa sam priznava in naglašja, da bojevniki še do danes nimajo izdelanega programa. Iz tega očitnega protislovja glede vzroka simpatij za bojevnike trdi, da je bil zanje — toda ker po njegovi trditvi ni bilo v Sloveniji niti ene nasprotne politične stranke ali akcije, je bila ta akcija naperjena očitno na rušenje njegove lastne stranke ali neke frakcije te stranke v Sloveniji, ki mu je na poti. Diven dokaz enodušnosti te stranke!

Da se g. Pucelj po neki gotovi konferenci v njegovi hiši z g. dr. Kramerjem danes odreja bojevnikov in njihove akcije, da se je torej podal v politično Kanoso — zopet slab dokaz politične pronicljivosti g. Pucelja.

Prav radi verjamemo, da g. Pucelj svojo pot pozna, toda ne pozna je kot politik ali javni delavec. Od ustanovitve naše države do nedavna je bil skoraj stalno na odgovornih položajih, vodil je državo in je tako tudi odgovoren za današnje stanje. Da pa to stanje ni dobro, je tudi on priznal. Logičen je torej sklep, da je vodil slabo politiko.

Bojevniki in JNS

J. N. S. je sklenila, da ne sme noben funkcionar njene organizacije biti član bojevniške organizacije. Gotovo slovensko časopisje je nastopilo z vso silo proti bojevniškim organizacijam; govori se, da se je z gotovih strani pri merodajnih mestih vplivalo, da bi se razpusile bojevniške organizacije.

Točasno so se bojevnikom prepovedali javni shodi, dokler ne sprejme svojih pravil v tem smislu, da se lahko pečajo tudi s političnimi vprašanji.

Čudna in nerazumljiva je borba J. N. S. — jugoslovanskih nacionalistov — proti bojevnikom! Saj so idejne smerice bojevnikov iste, kakor jih navdušeno izpovedujejo jugoslovanski nacionalisti, organizirani v J. N. S., to so v kratkem povedano: čisti nacionalizem, kralj, država! Človek bi mislil, da bodo oni, ki so se proglaševali za čistokrvne nacionaliste, sedaj izredno veseli, da se je pojavilo v narodu toliko navdušenje za njihove ideale! Pa glej šmenta! Mesto navdušenja, pa taka jeza in napadanje bojevnikov!

No, čisto na uho povedano, malo bi naša bilo razumljivo, če bi si zadevo razlagali s stališča „ajfranja“, ali ljubosumnosti! Mislili smo si, da se bodo pač slovensko jugoslovanski nacionalisti ma-

TEDENSKE NOVICE

Kranj

Tujaka sezona se pričenja. Najbolj informirani list »Slovenski narod« poroča, da se se v kranjskih hotelih že pojavijo prvi tujci, med katerimi je poleg Jugoslovancev tudi nekaj Nemcev iz Nemčije in Avstrije. Torej prvi sadovi tujskoprometnega dela se že kažejo — to so tujci. Za tujski promet se pa v Kranju res veliko naredi: moderno kopališče za dva milijona je že v delu, Vodnik za Gorenjsko je že izšel, pota po parkih in drevoredih se posipajo, klopce se postavljajo itd. Res vsestransko delo na tujskoprometnem polju. In kar veseli smo, da imamo sedaj že prve tujce v naših hotelih.

Bolj kakor vse naštetu bi bil za tujski promet v Kranju potreben brezhiben vodovod. Ko bi merodajni krogi vedeli, koliko se je v Kranju godrnjalo in preklelo zaradi pomanjkljivega vodovoda, bi najbrž merodajni krogi šli najprej povečat vodovod in bi se šele potem lotili kopališča. Prav tisti del kranjskega mesta, to je Kokrsko predmestje, kjer so prvovrstni hoteli in udobne vile, je v poletnih mesecih česče brez vode. Vi, kar vas je v Savskem predmestju, tega ne razumete, vi stojite — ali pa ležite, kakor že hočete — dokaj nizko in voda lahko pride do vaših stanovanj, saj je znana stvar, da voda teče navzdol. Pa tudi vi v Savskem predmestju nimate takih pogojev za tujski promet, kakor jih imamo mi v Kokrskem predmestju. Ko se je Valvazor mudil v Kranju in pisal zgodovino kranjske dežele, je opazoval kranjske purgarje, kako so vozili vodo iz Save in Kokre. V srce so se mu zasmilili in je zapisal o Kranjcih one znamenite besede, da imajo v Kranju več vina kot vode. No, če bi prišel danes Valvazor v poletnih mesecih v Kranj in še prav posebno v Kokrsko predmestje, za Savsko predmestje to seveda ne velja, bi se mu gotovo zasmilili v srce, ko je še danes tak križ z vodo. Gotovo bi nasvetoval, naj se rajši namesto za kopališče brigamo za pošten vodovod, če hočemo delati za tujski promet. Tako naj bi se tudi zgodilo!

Pripoveduje se, da sta ing. gg. Goljevšček in Trebše svoji oferti vložila šele dne 11. aprila t. l. pri kranjski občini.

Sprememba pri kranjski žandarmeriji. Dosedanji komandir kranjske žandarmerijske čete g. podpolkovnik Mihajlo Pavlovič je zapustil svoje službeno mesto. Na njegovo mesto je prišel iz Ptujja major g. Milan Cvetkovič. Kranj je zapustil tudi g. poročnik Borislav Bakič in odšel na novo službeno mesto na otok Krk.

Pripoveduje se, da sta ing. gg. Goljevšček in Trebše svoji oferti vložila šele dne 11. aprila t. l. pri kranjski občini.

Sprememba pri kranjski žandarmeriji. Dosedanji komandir kranjske žandarmerijske čete g. podpolkovnik Mihajlo Pavlovič je zapustil svoje službeno mesto. Na njegovo mesto je prišel iz Ptujja major g. Milan Cvetkovič. Kranj je zapustil tudi g. poročnik Borislav Bakič in odšel na novo službeno mesto na otok Krk.

† Prof. Fr. S. Watzlu v spomin

Sončni žarki so zlatili gore, da so bile v njihovem objemu še lepše, ko so se z nami vred poslavljale od tebe. Ob tvojem preranem grobu smo stali, zamišljeno zrl v težke grude zemlje, ki so se vsipale na te, da te za vedno zakrijejo našim očem. — Umr! je mož, idealen pedagog, kot se je o tebi izrazil ravnatelj dr. Dolar, umrl je mož narodni delavec, prijatelj in tolažnik bednih, s temi besedami se je poslovil od tebe tvoj dragi znanec dr. Šilar.

Prav smo dali obema, ki sta se v imenu nas vseh poslavljala od tebe. Saj smo te cenili, zaupali tvoji pošteni besedi, obradovali se ob tvojem humorju in se zopet zresnili, če si začel načenjati sodobna vprašanja. Morda boš tam gori v večnih bivališčih dejal, da nisi imel samo prijateljev, ampak tudi sovražnike. Ne, imel si pač nasprotnike, nisi pa imel sovražnikov. Zadosten dokaz temu je bil tvoj pogreb. Na za nas

žalostni, a za te veseli poti te je spremljala cela množica meščanov, od blizu in daleč so prihiteli tvoji duhovni sobratje, nekdanji učenci so te spremljali v sprejodu; inteligent in ubog delavec, oba sta enako zamišljena šla za tvojo krsto, saj si oba enako ljubil in jima bil brat in svetovalec. Nočem pretiravati, saj vsa zunanost ne pomeni za te ničesar, hočem samo reči troje: Žalostna je bila tvoja zadnja pot, ker smo se zavedali: še danes in nikoli več; lepa je bila tvoja zadnja pot, ker te je spremljalo toliko prijateljev; vesela je bila tvoja zadnja pot, ker te je spremljalo toliko prijateljev; vesela je bila tvoja zadnja pot, ker smo uverjeni, da smo tam gori pri Večnem sodniku dobiti zagovornika, ki bo prosil in molil za nas.

Počivaj mirno pod hladno rušo, oprosti vsem, ki so te kdaj žalili, in vpletaj v svoje molitve nas, ki smo te izgubili!

Heidesamiddichtungs-material. — Predlagamo, da št. mestna občina Kranj, odnosno njen načelnik g. Pirč, pod čigar županovanjem se je nabavil ta presneti material, kot prvo darilo ta materijal za prvo veliko tombolo, ki se bo baje vršila v Kranju.

Predavanje. Že danes opozarjamo na predavanje, katerega bo imel vseučiliški profesor Vurnik o regulacijskem načrtu mesta Kranja in prav posebno o kopališču. Kraj in čas predavanja bomo pravočasno sporočili.

IZJAVA

V vašem c. listu z dne 23. 6. 1934 št. 21 ste na strani 2 v tretjem stolpcu natisnili članek »XX. Sokolski zlet«, ki vsebuje sledeče neresnične podatke:

»V sprejedu je korakalo veliko število moških udeležencev, našli smo 140 moških, kar je za celo Gorenjsko kar lepo število. Nekaj več je bilo ženskih članic in naraščaja, še največ pa vojaštva.«

Z ozirom na te resnici nasprotno trditve, vas prosimo, da priobčite v eni prihodnjih dveh številkih Vašega tednika sledeči popravek:

V sprejedu je korakalo 187 članov v kroju in 156 članic v kroju z 10 praporci ter 85 moškega in 108 ženskega naraščaja. Vojakov je bilo 125.

Za upravo Sokolske župe Kranj
Tajnik: Starešina:
(podpis nečitljiv) Špinar

Kopališki vestnik. Dela pri novem kopališču popolnoma počivajo in delo ne napreduje. Informirani smo, da so dosedanja dela stala mestno občino 300.000 Din. Radovedni smo, kdaj se bo delo pri kopališču nadaljevalo. Nekateri pravijo, da najbrž tedaj, ko nekateri »gotovi krogi« ne bodo imeli nobene besede več. Tedaj bo na mah vse rešeno!

Zahvala „Delavski politiki“ Poročevalec „Delavske politike“ iz Kranja je v številki 52. priobčil „Apel na delavstvo za povzdigo delavskega tiska“. — Iz članka bi sklepali, da dopisnik ni delavec, ker ima toliko denarja, da lahko pozna vse kranjske brivnice in gostilne in toliko časa, da po vseh teh lokalih lahko prebrska vse časopise. Kateri delavec se more v Kranju tako postaviti?

Veseli pa nas ugotovitev tega poročevalca o razširjenosti našega lista in marljivosti naših raznašalcev. Saj se „Del. politika“ po istem poročilu ne more tako postaviti! Da pa je vsebina našega lista pravilna, priča razširjenost lista, kajti „Del. politike“ baš radi vsebine ni najti niti tam, kjer si jo dopisnik želi. Iz izrazov, s katerimi pa nas ta dopisnik predstavlja svojim čitateljem, vidimo, da pisec sam prav pridno obiskuje visoko šolo fašizma Hitlerjevega ali Dolfusovega kopita v Ljubljani v Knafljevi ulici.

Ker mi tja ne hodimo v šolo, se tam s piscem ne bomo mogli prerekati o fašističnih kopitih. Pač pa lahko svetujemo dopisniku, da naj bo njegov list tako usmerjen, kot naš, pa ga bo tudi delavstvo lahko veselo in ga bo najti tudi po kranjskih lokalih.

Nejasnost ali dvojna mera. Bog ve, če bodo oni gospodje, ki so „v interesu službe“ vrgli na cesto iz javnih služb najboljše strokovnjake, znali in hoteli povedati, zakaj celo na političnih shodih njihove stranke lahko nastopa aktivno uradništvo v političnih zadevah, a narod pravo čaka njihovega strokovnega dela.

Utopljenec v Savi. Dne 10. julija je utonil v Savi skladiščnik Leon Kovarčič. »Slovenski narod« ob tej priliki zahteva zgradbo kopališča, ki naj pre

preči bodoče utopitve. Kakšno krivdo tedaj »Slovenski narod« vali na one, ki bi že zdavnaj morali rešiti to vprašanje v Kranju. Uboga mestna občina, ki odgovarja po »Slovenskem narodu« za vsakega utopljenca!

Ga. Slavka Šavnikova je darovala namesto venca na krsto g. prof. Watzla 300 Din za Marijanišče, dijaška kongregacija v Kranju pa 180 Din. Prav prisrčna hvala.

Gojenke Marijanišča iz Ljubljane na Gorenjskem. Gojenke gospodinske šole Marijanišče v Ljubljani so obiskale v ponedeljek, 9. julija, Gorenjsko. Izlet je bil strokovnega značaja. Ogledale so obrat zadružne mlekarne v Naklem in tamkajšnjo predilnico. Vodstvo zadruga je priredilo izletnikom lepo zakusko. Nadalje so ogledale obrat tovarne Jugočeska in pa vzorna posestva v Naklem (pri g. Novaku) in v Hrastju (pri g. Brodarju), kjer so bile zopet od gospodarja lepo pogoščene. Seveda so bile tudi za Kranj senzacija, ker so pri obedu s svojim petjem privabile mnogo poslušalcev. Ovenčane s planikami iz Begunščice so se vesele vračale v Ljubljano, ker so mnogo lepega videle in tudi primerne zabave ni manjkalo. Izlet so vodili ravnatelj ing. Lah, načelnik v p. ing. Podgornik, prednica sestra Izabela in urednik „Gorenjca“.

Kranjska strelska družina, ki je gotovo ena najprirednejših družin našega okraja, zelo neumorno vežba na svojem strelišču v Struževem vsako nedeljo in praznik popoldne za letošnje državne banovinske in okrožne tekme, ki bodo baje zelo zanimive in ostre. Že sedaj je v naši družini kader izvrstnih strelcev, ki jih bomo s ponosom (kot lansko leto v Belgrad) poslali na viteška tekmovanja. Obisk strelskih vaj je v letošnjem letu rekorden in nad vse časten, saj se vsako nedeljo izstreli do 600 nabojev. Iz bilance je razvidno, da je družina letos oddala nad 5000 strelov, kolikor se do sedaj v treh letih ni postrelilo. Pa saj ni čudno, ker so vojaški patroni tako poceni. Pet komadov stane samo 3 Din za člane ter si ta lep užitek pač lahko vsakdo privošči.

Razpisi za sprejem gojencev v strojno mornariško šolo Kumbor, obrtno šolo v Kragujevcu in Kruševcu, vojaško godbeno šolo v Vršču, so reflektantom na vpogled pri voj. referentu tuk. načelstva. Glavni pogoji za sprejem v strojno morn. šolo so: Starost od 15½ do 18½ leta, za obrtno šolo od 12 do 15 let, a za voj. godbo od 14 do 16 let. Reflektanti morajo biti naši državljani z absolvirano osnovno šolo in dobrega obnašanja.

Št. 2003/34.

RAZGLAS

Po razpisu ministrstvu socijalne politike se mora radi točne evidence vseh v naši državi zaposlenih inozemskih delavcev izvršiti popis vseh na področju kraljevske banske uprave v Ljubljani obstoječih podjetij-delodajalcev ter pri njih zaposlenih inozemskih delavcev. Popisati je tudi nezaposlene inozemske delavce in če tudi nimajo zaposlitvenega dovoljenja. Enako je popisati družinske člane. Vsi družinski člani inozemskega podjetnika, ako so zaposleni bodisi v kakršnem koli svojstvu, se smatrajo kot inozemski delavci in se ima za nje izpolniti prijava za inozemske delavce, tudi za uradnike. Noben inozemec ne sme izostati od popisa. Kdor bi se pozivu ne odzval, se ga bo kaznovalo po obstoječih predpisih.

Zglasiti se je vsak dan do srede prihodnjega tedna v občinskemu uradu v Kranju. S seboj je prinesiti potne liste in druge listine družinskih članov.

Recitacijski koncertni večer v Kranju. V soboto, dne 14. t. m. se vrši v Ljudskem domu v Kranju recitacijski koncertni večer z zelo zanimivim sporedom. G. Milan Skrbinšek, režiser ljubljanskega Narodnega gledališča, recitira iz Cankarjevih, Župančičevih in Kosovelovih del. Tenorist g. Angel Jarc, bivši član bratislavske opere, poje pesmi od Nedveda, Čajkovskega in narodne pesmi; razen tega iz naslednjih oper: Smetana — Poljub, Leoncavallo — Bajaco, Halevy — Židinja. Spremlja ga na klavir g. Vl. Kumar, ki izvaja tudi samostojno dve kompoziciji in sicer: Chopinov Nocturno in Scherzo od Čajkovskega. Vrh tega spremlja g. M. Skrbinška pri melodrami »Pesem čarovnice« od Schillinga (besedilo od Wilpenbrucha). Ta melodram je zelo efektan in čustven in traja dvajset minut. — Pričetek recitacijskega koncertnega večera pa bo točno ob pol 9. uri zvečer.

... In pred vsem deca bi morala piti dobro mleko s Kathreiner-Kneipovo sladno kavo in pravim „Frankom“! Vprašajte vašega hišnega zdravnika!

Predoslje

Predaška župnija pozdravlja novomašnika. Da je vera našega naroda močna, živa in dejanska, nam pričajo sprejemi novomašnikov. Ljudstvo pozdravlja iz srca, ne misli pri tem, da pridejo za dnevi veselja tudi žalostni, da ima ravno duhovnik stalni veliki petek. Trpljenje čaka vsakega duhovnika. Kakor hitro mine dan veselja, že ga čaka težko apostolsko delo. Blagor novomašniku, ki gleda v veselem raspoloženju nove maše že v naprej križ.

Prelepa je bila nedelja 8. julija za Predoslje. Vse je hitelo pozdravit svojega rojaka novomašnika. Vsa župnija se je zbrala ob 4. uri v cerkvi, da prosi za dobre duhovnike največjega Duhovnika milosti stanovitnosti. Konjeniki so hiteli na kranjski kolodvor, da čim slovesneje pripeljejo novomašnika v domačo vas. Ob 5. uri naznani veselo potrkavanje, da se bliža čas veselega svidenja. Novomašnika pozdravi najprej domači g. župnik, nato pa v daljšem govoru novom. nečakinja. Novomašnik se je ob asistenci duhovščine podal v cerkev, kjer je podelil novomašniški blagoslov in je nato vodil pete litanije. Po končanem opravilu se je množica v veselem razpoloženju razšla in se veselila prihodnje nedelje 15. julija, ko bo novomašnik prvikrat opravil nekrvavo daritev sv. maše.

Nad 80 ponosnih mlajev te pozdravlja in kliče: „Novomašnik bod pozdravljen“. Koliko truda so vložili fantje, predno so postavili vse mlaje. Dekleta so v tem težkem letnem času prečule cele noči in plette vence. Vse se veseli nove maše; zadnjo je pel g. Valentin Zabret, sedanji dekan v Št. Vidu nad Ljubljano.

Udeležimo se vsi, tudi bližnja okolica, te redke slovesnosti, da skupno proslavimo dan, ki ga je deležna Predaška fara. Novomašniku g. Antonu Oreharju pa kličemo: Srečno!

Trboje

Iz trbojsko-smleške občine. Po končanih ponovnih volitvah je bilo opaziti veliko gibnje na vse strani. V pisarni so delali pozno v noč, celo do jutranje zore. Treba je bilo preurediti marsikaj, ker je bilo treba že 30. junija ob 2 popoldne oddati posle. Ob tej uri se je zbral pred občinskim uradom novo izvoljeni občinski odbor na poziv sreskega načelnika, ki je bil prisoten. Po običajnem pozdravu se je vršila zaprisega novih, res pošteno izvoljenih občinskih odbornikov s svojim predsednikom Jožefom Burgarjem.

Ta dan so čuli novi odborniki iz ust g. okr. načelnika samega, da se je bivši

predsednik občinske uprave Jernej Bohinc pač mnogo trudil za novo občino Trboje in da je še v zadnjem času ljudstvu preskrbel koruze. Res je to, samo malenkostno vprašanje bi si zdaj dovolili: Ali je pa bivši predsednik občine tudi jasno povedal, na čigave stroške je bila koruza naročena in kako se je delila med posameznike. Kajti nekateri trde, da so jo morali plačati po Din 1.20, a drugi, ki so volili Bohinca, pa so jo prejeli po Din 1.10. Čemu ta razlika? Radi bi vedeli in dobili točnega pojasnila.

Pri oddaji in sprejemu raznih poslov se je sestavljal točen zapisnik. Le občinske blagajne bivši predsednik ni bil takoj voljan izročiti novo izvoljenemu. Pogovorili so se, da ostane vse zapečaten do končne revizije, ki je vsekako zelo nujno potrebna, da ne bo poznejših neljubih očitaj in morda še nevšečnih posledic. — 22 novih mož — iz prejšnjega odbora sta vmes le 2 — se bo zbiralo pri Jerneju Novaku iz Trboj 47, kjer bo začasno pisarna. — Upamo, da je zdaj minil čas raznih lažnivih in zavutih ovadb na vse strani. Mesto gnusnega maščevanja in podtikanja naj napoči doba pravičnega in poštenega dela za blagor občine in v prospeh naše domovine Jugoslavije.

Gospodarstvo

Žitni trg: Žetev je v polnem teku. Kolikor smo iz Banata in Bačke obveščeni, lahko računamo, da bo srednja žetev. Kvalitativno je pšenica zelo dobra. Kupčije so pa tako minimalne, da so cene nekoliko popustile.

Pričakovati pa je zelo dobro koruzno žetev. Svoječasno dolgo trajajoča suša ni prav nič škodovala koruzi.

Zaloge koruze so skoraj čisto razprodane, vsled česar so se cene nekoliko zvišale.

Krompir: Na tržiščih je nenavadno dosti novega krompirja, vsled česar je cena zelo padla. Iz okolice Pragerskega ponujajo roza krompir po Din 0.37 za kg, belega pa po 45 do 50 para za kg. Na Gorenjskem se pričakuje srednje dober pridelek krompirja. Po dobro razvitih rastlinah in bogatem cvetju je razvidno, da je „Oneida“ krompir zdrav, vendar je na „Rožniku“ tupatam opaziti, da je napaden po takozvani krompirjevi peronospori. Bati se je vsled tega, da se bo rastlina prehitro posušila.

Berlin brez krompirja: V zadnjih dneh je bil Berlin brez krompirja, kar je vznemirjalo posebno gospodinje. Velika vročina in suša je povzročila na krompirju mnogo škode, vsled česar ga je prišlo zelo malo na tržišča. Že pretečeni teden so se kupci morali uvrstiti tako, kakor svojčas med vojno, da so prišli na red. Da se prepreči zvišanje cen krompirja, je minister za prehrano določil ceno in sicer 11 pfenigov za kg, narkar so kmetje v okolici Berlina stavkali ter je Berlin ostal par dni brez krompirja.

Nemška vlada je pa na to znižala uvozno carino na krompir in sicer od 6 na 2 marki ter so na poti že večje množine krompirja iz Holandije in Belgije.

Italija se je naknadno v teku 24 ur sporazumela z Nemčijo glede uvoza krompirja, in dobavlja dnevno 40 do 60 vagonov. Če se je tudi naša država kaj zanimala, ni znano, tudi ni slišati nič o kakem izvozu našega krompirja.

Kaj je kriza? Kriza je tak čas, ko zgine denar v nogavice in vsak lastnik takih nogavic trdi, da nima denarja; tudi tak lastnik, čigar nogavica je v Švici ali pa zaplenjena na meji. Takih pa med poštenimi Slovenci ni, zlasti ne med onimi, ki ponekod veljajo za protidržavne elemente.

Reorganizacija kmetijske pospeševalne službe. Neka vplivna or-

ganizacija kmetijskih strokovnjakov je stavila banovini pred kratkim predlog o preureditvi kmetijske pospeševalne službe. Po tem predlogu naj bi ostali še v bodoče srezki kmetijski referenti, vendar bi naj ti opravljali le posle za eno ali več sorodnih kmetijskih panog, druge bi pa opravljali specialisti kot potovalni učitelji. Pisarniško delo naj bi izvrševali absolventje nižjih kmetijskih šol. — Zelo zanimiv je ta predlog organizacije in ga mi tudi podpiramo. Bojimo pa se sedaj za organizacijo samo, da se ne bo razbila, ker je nam znano, da ne morejo biti najvplivnejši člani za tak predlog. Pred leti je namreč bilo delo v tem smislu že urejeno in — za takratne čase — še na mnogo bolj stanovski način, pa so baš krogi, ki so sedaj tako preureditev službe predložili, takrat tako organizacijo službe uničili. No, sedaj, ko je večina najboljših strokovnjakov na cesti, bo pa morda le šlo in ne smemo biti pesimisti; kar ni bilo takrat prav, bo pa „v interesu službe“ sedaj! Saj ima maček tudi dlako ali gladko, ali naježeno, pa maček je isti, kot je tudi isti paragraf.

HIŠO v bližini mesta takoj ugodno prodam. Naslov v upr. „Gorenjca“.

• MALI OGLASI •

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 50 par. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

Za novo malo ljudsko zavarovanje iščemo zastopnike. — Ponudbe pod »Vesten« na upravo Gorenjca.

Instrukcije išče dijak osmošolec. Gre tudi na dom. Ponudbe na upravo Gorenjca.

Prodajam hišo ali parcelo. Poizve se Klanec 18, p. Kranj.

3 sobno stanovanje s pritliklinami in ena velika soba se odda takoj. Naslov v upravi.

Kupim gozd ali travnik v bližini Kranja. Plačam v gotovini. Naslov v upravi.

Razglas

davčne uprave v Kranju

V smislu pravilnika Ministrstva financ z dne 7. 6. 1934 št.: 16.600/Vi o pozarjam občinstvo, da v lastnem interesu pospeši zamenjavo obveznic loterijske 2. 1/2% državne rente za vojno škodo, ker se vrši:

1. izplačilo dne 1. avgusta t. l. zapadlih obresti samo proti predložitvi kuponov novih obveznic,

2. zrebanje dobitkov dne 1. septembra t. l. istotako samo po serijah in številkah novih obveznic.

V zameno predložene obveznice s tozadevno prijavo in spiskom sprejema blagajna podpisane davčne uprave vsak delavnik dopoldne od 8. do 12. ure.

B. RANGUS
KRANJ

Če hočete biti v resnici dobro postreženi, se obrnite na prvo zlatarsko delavnico na Gorenjskem. Velika izbira ur, zlatnine, srebrnine, očal, toplomerov itd. — Kupujem vsakovrstno zlato in srebro kakor tudi vse druge stare oz. starinske predmete. — S 1. avgustom se preselim v hišo g. Gorjanca poleg Stare pošte (prej trafika Golob).

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati, boleznimi preprečiti, boleznimi ozdraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo uvrstiti in nesrečne osrečiti!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja, in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo še more vsakdo ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbir. lišče:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. 91

V enem dnevu

Vam razvijem film in naredim slike in to v najboljši izdelavi na Agfa Lupex papirju. — V zalogi imam vse vrste Agfa plošče, papirje, filme, kemikalije i. t. d. **Agfa Box aparati so še vedno samo po Din 100.**

Pouk brezplačen!

Drogerija **B. Šinkovec Kranj, Glavni trg**

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštno hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodnejše.

Času odgovarjajoče Vam očisti in zlika Vašo obleko, snežno belo opere perilo in ovratnike v kombinacijah trdka

FRANJO POTOČNIK

svetlolikalnica in kemično čiščenje oblek — **Kranj**

Cene času primerne!

Vina

— Za težko delo Vam z dobrim vinom postreže Centralna vinarna v Ljubljani, Frankopanska 11.

Usnjarska in čevljarska zadruga

Runo'

r. 3. 30. 3. v Tržiču priporoča sledeče **lastne** in zato **najcenejše** izdelke:

ovčine v raznih barvah, kozine za pletene sandale usnje za površnike, boks, ševro, juhtovino, galanterijsko usnje itd. **Obiščite nas!**

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v **Naklem**

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo »deteljica«
sirotkino maslo
skuto za štruklje

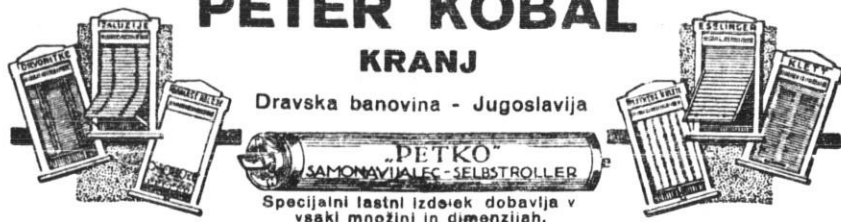
Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, liptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Tržiču, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kakovosti in nizkih cenah!

Vsake vrste rolete, žaluzije, zavese in samonavijalci.

PETER KOBAL
KRANJ

Dravska banovina - Jugoslavija

Zaloga pohištva. — Izdelovanje vseh najfinejših tapetniških del. Najcenejša postrežba, solidno delo. — Prepričajte se!

Ali že veš, da so opanke, sandale in kapucin čevlji najboljši in najcenejši le pri znani trdki

Fr. Strniša, Kranj

Ako ne veš, pridi, kupi in prepričan boš!

ZAHVALA

Vsem, ki ste našega predobrega, ljubljenega soproga in očeta, gospoda

Ivana Graiserja

počastili na njegovi zadnji poti, ga obsuli z obilnim cvetjem ter nam izrazili svoje sočutje, se najiskrenejše zahvalujemo. Posebno hvalo smo dolžni zdravniku g. dr. Josipu Bežeku za njegovo požrtvovalno nego in skrb za časa bolezni, g. vikarju dr. Simončiču za dušno tolažbo, g. načelniku gasilcev Francu Sajovicu, odredom in deputacijam gasilskih čet, godbi gasilske čete Šenčur ter gg. pevcem iz Kranja za ganljive žalostinke.

KLANC-KRANJ, dne 14. julija 1934.

Žalujoči ostali.

**Praukar dospela
velika pošiljka**

otroških vozičkov

Katerež nudimo po sledečih reklamnih cenah:

Mod. 25 Modern globok otr. voziček z zaveso, ponikl. vogali in ročaj, precizno izdelan samo Din 475^{.-}

Mod. 26 Podoben otr. voziček kakor Mod. 25, samo globlji in v spodnjem delu ima 3 mehko tapetirane blazine za sedenje in ležanje samo Din 520^{.-}

Mod. 27 Eleganten globok otr. voziček z krasno zaveso, izdelan iz šper-plošče, kakor auto lakiran, z okraskom, znotraj belo tapetiran z 3 mehkiimi blazinami, pogrnjen z nepremočljivim pokri valom proti dežju, jeklena peresa samo Din 685^{.-}

Mod 21 Luksuzni otr. voziček, lakiran in tapetiran kakor Mod. 27 z zaprto auto-streho, balon Rekord guma Din 950^{.-}

Mod. 23. Najfinejši otr. voziček, čisto poniklan s specialnimi auto Rekord gumami Din 1250^{.-}

Otroški voziček, plitve oblike, z poniklanim ročajem Din 375^{.-}

Lesen voziček z ponikl. ročajem Din 240^{.-}

Odprt voziček moderne fazone, ročaji ponikl. Din 330^{.-}

Isti z specialnimi peresi, ves poniklan Din 375^{.-}

Ivan Savnik - Kranj

